

Vergaderjaar 2020–2021

35 570 IV**Vaststelling van de begrotingsstaten van Koninkrijksrelaties (IV) en het BES-fonds (H) voor het jaar 2021****Nr. 21****NOTA VAN WIJZIGING**

Ontvangen 2 december 2020

Het voorstel van wet wordt als volgt gewijzigd:

A

De begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2021 komt te luiden:

Tabel 1 Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2021 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	198.530	227.046	37.896
	Beleidsartikelen	172.016	200.532	37.896
1	Versterken rechtsstaat	41.356	41.356	0
4	Bevorderen sociaaleconomische structuur	42.159	42.159	0
5	Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen	88.501	117.017	37.896
8	Wederopbouw Bovenwindse Eilanden	0	0	0
	Niet-beleidsartikelen	26.514	26.514	0
6	Apparaat	24.139	24.139	0
7	Nog onverdeeld	2.375	2.375	0

B

De begrotingsstaat van het BES-fonds (H) voor het jaar 2021 komt te luiden:

Tabel 2 Vaststelling van de begrotingsstaat van het BES-fonds (IV) voor het jaar 2021 (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	Vastgestelde begroting		
		Verplichtingen	Uitgaven	Ontvangsten
	Totaal	47.725	47.725	47.725
	Beleidsartikelen	47.725	47.725	47.725
1	BES-fonds	47.725	47.725	47.725

TOELICHTING

Algemeen

Curaçao

Op 30 oktober 2020 heeft de Rijksministerraad (RMR), op basis van advies van het College financieel toezicht (Cft), geoordeeld dat Curaçao aan de voorwaarden van de tweede tranche liquiditeitssteun voldoet. Curaçao heeft de Rijksministerraad laten weten akkoord te gaan met de inhoud van het voorstel van de Rijkswet Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (Rijkswet COHO). De instemming van Curaçao met de genoemde set voorwaarden maakte voor de Rijksministerraad de weg vrij om over te gaan tot het verstrekken van een derde tranche liquiditeitssteun, welke per vijfde incidentele suppletoire begroting inzake derde tranche steunmaatregelen Curaçao en Aruba is geregeld (Kamerstukken II 2020/21, 35 641, nr. 1). Het daaraan gekoppelde investeringspakket voor de jaren 2021–2027 wordt in deze nota van wijziging vastgelegd. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in de kamerbrief «Akkoord Curaçao en Nederland inzake voorwaarden liquiditeitssteun» (Kamerstukken II 2020/21, 35 420, nr. 177).

Aruba

Op 13 november 2020 heeft de Rijksministerraad, op basis van advies van het Collega Aruba financieel toezicht (CAft), geoordeeld dat Aruba in voldoende mate aan de voorwaarden van de tweede tranche liquiditeitssteun voldoet. Ook Aruba heeft de Rijksministerraad laten weten akkoord te gaan met de inhoud van het voorstel van de Rijkswet COHO. Derhalve wordt Aruba een derde tranche liquiditeitssteun verstrekt, welke per vijfde incidentele suppletoire begroting inzake derde tranche steunmaatregelen Curaçao en Aruba is geregeld (Kamerstukken II 2020/21, 35 641, nr. 1). Het bijbehorend investeringspakket voor de jaren 2021–2027 wordt in deze nota van wijziging vastgelegd. De Tweede Kamer is hierover geïnformeerd in de kamerbrief «Akkoord Aruba en Nederland inzake voorwaarden liquiditeitssteun» (Kamerstukken II 2020/21, 35 420, nr. 186).

Voor zowel Curaçao als Aruba geldt dat voortgang in de uitvoering van de voorwaarden derde tranche en de nog te maken nadere afspraken in het kader van de uitvoeringsagenda als voorwaarde gelden voor een volgende tranche liquiditeitssteun.

Openbare lichamen

De openbare lichamen ontvangen, gelijk aan gemeenten in Europees Nederland, middelen voor ondersteuning van de culturele en creatieve sector. De Kamer is hierover geïnformeerd in de brief «Uitwerking maatregelen tweede specifieke pakket voor de culturele en creatieve sector» van 16 november 2020 van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur

en Wetenschap. Daarnaast brengen de maatregelen die in verband met Covid-19 aanvullend noodzakelijk zijn voor de Tweede Kamerverkiezingen 2021 extra kosten voor de openbare lichamen met zich mee (Kamerstukken II 2020/21, 35 590, nr. 22). De openbare lichamen ontvangen daarom extra middelen voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen en het opslaan en beveiligen van stembescheiden.

Artikelsgewijze toelichting bij de begrotingsartikelen

Onderdeel A

Artikel 1. Versterken rechtsstaat

Duurzame ondermijningsaanpak en versterking grenstoezicht

Op artikel 1 worden voor de uitbreiding van de duurzame ondermijningsaanpak op Curaçao en Aruba extra middelen beschikbaar gesteld oplopend tot € 13,0 mln. structureel vanaf 2025. Verder wordt het grenstoezicht geïntensiveerd door de inzet van de Nederlandse Douane en de Koninklijke Marechaussee (KMar). Om deze inzet efficiënt plaats te laten vinden wordt er ook geïnvesteerd in bijpassend materiaal hieraan wordt nog nader invulling gegeven in het nog op stellen gezamenlijke plan van aanpak.

Artikel 4. Bevorderen sociaaleconomische structuur

Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling

In 2021 wordt het Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling (COHO) opgericht. Het COHO wordt vormgegeven als bestuursorgaan met zelfstandige taken en bevoegdheden. Het COHO heeft zowel in Curaçao als in Aruba de taak ervoor te zorgen dat hervormingen van bestuurlijke aard worden doorgevoerd, duurzaam houdbare overheidsfinanciën worden gerealiseerd en de weerbaarheid van de economie wordt versterkt. Hiervoor worden voor de duur van zeven jaar middelen aan de begroting toegevoegd.

Onderwijshuisvesting

Op artikel 4 wordt incidenteel een bedrag van € 30,0 mln. ten behoeve van de onderwijshuisvesting op Curaçao beschikbaar gesteld, waarvan de ene helft in 2021 en de andere helft in 2022. Deze middelen zullen onder regie en toezicht van het COHO ter besteding worden gebracht, op basis van objectieve behoeftestelling en planvorming.

Artikel 5. Schuldsanering/lopende inschrijving/leningen

Herfinanciering leningen Aruba

Nederland stelt middelen beschikbaar om in 2021 en 2022 leningen te herfinancieren. Het kabinet zal op verzoek van Aruba in 2021 een lening verstrekken met een maximale hoofdsom van AWG 177 mln. (€ 88,5 mln.) en in 2022 een lening met een maximale hoofdsom van AWG 346 mln. (€ 173,0 mln.). De beide leningen hebben een vast rentepercentage van 2% met een looptijd van 7 jaar met halfjaarlijkse aflossingen na twee jaar. Aruba realiseert hiermee gedurende de looptijd van leningen een rentelastenverlichting van circa AWG 82,0 mln. ten opzichte van marktfinanciering.

Omzetting lening Curaçao

Op 15 oktober 2020 is een bullet lening aan Curaçao verlopen van ANG 82,0 mln. Het kabinet heeft besloten tot omzetting van deze lening in een onderhandse lineaire lening met een duur van 15 jaar tegen 0,0% rente, waarbij de eerste drie jaar vrij van aflossing zijn. In verband met het kasstelsel van deze begroting is deze niet zichtbaar in de onderstaande tabellen.

Meerjarige doorwerking

In de onderstaande tabellen zijn per artikel de standen ontwerpbe-
groting Koninkrijksrelaties (IV) 2021 vóór nota van wijziging, de mutaties
en de standen ontwerpbe-
groting 2021 na nota van wijziging meerjarig
opgenomen.

Tabel 3 Meerjarige doorwerking verplichtingen Koninkrijksrelaties (IV) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Versterken rechtsstaat						
	Stand vóór nota van wijziging	12.675	13.956	23.145	23.145	40.752	40.752
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Recherchecapaciteit)</i>	0	0	2.400	4.800	7.100	9.500
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Rechterlijke macht)</i>	0	900	1.400	2.200	2.800	3.500
	<i>Versterking grenstoezicht (KMar)</i>	0	14.900	16.500	19.100	16.500	19.100
	<i>Versterking grenstoezicht (Douane)</i>	0	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	<i>Materiaal grenstoezicht</i>	0	7.600	7.500	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	12.675	41.356	54.945	53.245	71.152	76.852
4	Bevorderen sociaaleconomische structuur						
	Stand vóór nota van wijziging	57.213	16.959	13.855	13.855	13.205	13.205
	<i>Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling</i>	0	10.200	17.300	20.700	20.700	20.700
	<i>Onderwijshuisvesting</i>	0	15.000	15.000	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	57.213	42.159	46.155	34.555	33.905	33.905
5	Schuldsanering/ lopende inschrijving/ leningen						
	Stand vóór nota van wijziging	354.851	1	0	1	0	0
	<i>Herfinanciering leningen Aruba</i>	0	88.500	173.000	0	0	0
	<i>Omzetting lening Curaçao</i>	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	354.851	88.501	173.000	1	0	0
8	Wederopbouw Bovenwindse Eilanden						
	Stand vóór nota van wijziging	24.680	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	24.680	0	0	0	0	0
6	Apparaat						
	Stand vóór nota van wijziging	24.933	24.139	21.623	21.623	21.305	21.305
	Stand na nota van wijziging	24.933	24.139	21.623	21.623	21.305	21.305
7	Nog onverdeeld						
	Stand vóór nota van wijziging	3.304	2.375	3.135	3.134	3.114	3.114
	Stand na nota van wijziging	3.304	2.375	3.135	3.134	3.114	3.114
	Totaal Koninkrijksrelaties						
	Stand voor nota van wijziging	477.656	57.430	61.758	61.758	78.376	78.376
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Recherchecapaciteit)</i>	0	0	2.400	4.800	7.100	9.500
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Rechterlijke macht)</i>	0	900	1.400	2.200	2.800	3.500
	<i>Versterking grenstoezicht (KMar)</i>	0	14.900	16.500	19.100	16.500	19.100
	<i>Versterking grenstoezicht (Douane)</i>	0	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	<i>Materiaal grenstoezicht</i>	0	7.600	7.500	0	0	0
	<i>Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling</i>	0	10.200	17.300	20.700	20.700	20.700
	<i>Onderwijshuisvesting</i>	0	15.000	15.000	0	0	0
	<i>Herfinanciering leningen Aruba</i>	0	88.500	173.000	0	0	0
	<i>Omzetting lening Curaçao</i>	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	477.656	198.530	298.858	112.558	129.476	135.176

Tabel 4 Meerjarige doorwerking uitgaven Koninkrijksrelaties (IV) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Versterken rechtsstaat						

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Stand vóór nota van wijziging	12.675	13.956	23.145	23.145	40.752	40.752
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Recherchecapaciteit)</i>	0	0	2.400	4.800	7.100	9.500
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Rechterlijke macht)</i>	0	900	1.400	2.200	2.800	3.500
	<i>Versterking grenstoezicht (KMar)</i>	0	14.900	16.500	19.100	16.500	19.100
	<i>Versterking grenstoezicht (Douane)</i>	0	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	<i>Materiaal grenstoezicht</i>	0	7.600	7.500	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	12.675	41.356	54.945	53.245	71.152	76.852
4	Bevorderen sociaaleconomische structuur						
	Stand vóór nota van wijziging	57.213	16.959	13.855	13.855	13.205	13.205
	<i>Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling</i>	0	10.200	17.300	20.700	20.700	20.700
	<i>Onderwijshuisvesting</i>	0	15.000	15.000	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	57.213	42.159	46.155	34.555	33.905	33.905
5	Schuldsanering/ lopende inschrijving/ leningen						
	Stand vóór nota van wijziging	383.367	28.517	28.517	28.517	28.517	28.517
	<i>Herfinanciering leningen Aruba</i>	0	88.500	173.000	0	0	0
	<i>Omzetting lening Curaçao</i>	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	383.367	117.017	201.517	28.517	28.517	28.517
8	Wederopbouw Bovenwindse Eilanden						
	Stand vóór nota van wijziging	24.680	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	24.680	0	0	0	0	0
6	Apparaat						
	Stand vóór nota van wijziging	24.933	24.139	21.623	21.623	21.305	21.305
	Stand na nota van wijziging	24.933	24.139	21.623	21.623	21.305	21.305
7	Nog onverdeeld						
	Stand vóór nota van wijziging	3.304	2.375	3.135	3.134	3.114	3.114
	Stand na nota van wijziging	3.304	2.375	3.135	3.134	3.114	3.114
	Totaal Koninkrijksrelaties						
	Stand voor nota van wijziging	506.172	85.946	90.275	90.274	106.893	106.893
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Recherchecapaciteit)</i>	0	0	2.400	4.800	7.100	9.500
	<i>Duurzame ondermijningsaanpak (Rechterlijke macht)</i>	0	900	1.400	2.200	2.800	3.500
	<i>Versterking grenstoezicht (KMar)</i>	0	14.900	16.500	19.100	16.500	19.100
	<i>Versterking grenstoezicht (Douane)</i>	0	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000
	<i>Materiaal grenstoezicht</i>	0	7.600	7.500	0	0	0
	<i>Caribisch orgaan voor hervorming en ontwikkeling</i>	0	10.200	17.300	20.700	20.700	20.700
	<i>Onderwijshuisvesting</i>	0	15.000	15.000	0	0	0
	<i>Herfinanciering leningen Aruba</i>	0	88.500	173.000	0	0	0
	<i>Omzetting lening Curaçao</i>	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	506.172	227.046	327.375	141.074	157.993	163.693

Tabel 5 Meerjarige doorwerking ontvangsten Koninkrijksrelaties (IV) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	Versterken rechtsstaat						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
4	Bevorderen sociaaleconomische structuur						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
5	Schuldsanering/ lopende inschrijving/ leningen						
	Stand vóór nota van wijziging	39.624	37.896	31.133	31.068	30.950	30.950
	Stand na nota van wijziging	39.624	37.896	31.133	31.068	30.950	30.950
8	Wederopbouw Bovenwindse Eilanden						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
6	Apparaat						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
7	Nog onverdeeld						
	Stand vóór nota van wijziging	0	0	0	0	0	0

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
	Stand na nota van wijziging	0	0	0	0	0	0
	Totaal Koninkrijksrelaties						
	Stand voor nota van wijziging	39.624	37.896	31.133	31.068	30.950	30.950
	Stand na nota van wijziging	39.624	37.896	31.133	31.068	30.950	30.950

Onderdeel B

Pakket voor culturele en creatieve sector

Aan het BES-fonds wordt incidenteel € 0,3 mln. aan middelen aan de vrije uitkering toegevoegd voor de lokale culturele infrastructuur in het kader van de maatregelen tweede specifieke pakket voor de culturele en creatieve sector. Met deze extra middelen worden de openbare lichamen in staat gesteld om culturele instellingen te ondersteunen en zo de lokale culturele infrastructuur in stand te houden. Hiervan is € 165.000 voor Bonaire, € 75.000 Sint Eustatius en € 60.000 voor Saba.

Tweede Kamerverkiezingen 2021

Het kabinet stelt voor 2021 € 24.000 extra beschikbaar voor de openbare lichamen in verband met de maatregelen die vanwege Covid-19 aanvullend noodzakelijk zijn voor de Tweede Kamerverkiezingen. Deze compensatie is bedoeld voor onder meer de extra organisatie, het inrichten van stemlokalen en instellen van stembureaus voor vervroegd stemmen en het opslaan en beveiligen van stembescheiden.

Ontvangsten

Artikel 88, derde lid van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (FinBES) regelt dat bij (begrotings-)wet voor ieder uitkeringsjaar middelen van het Rijk worden afgezonderd ten behoeve van het BES-fonds. De uitgaven en de afgezonderde inkomsten over ieder uitkeringsjaar zijn aan elkaar gelijk. Hierdoor zijn de ontvangsten ook incidenteel met € 0,32 mln. verhoogd.

Meerjarige doorwerking

In de onderstaande tabellen zijn per artikel de standen ontwerpbe-groting BES-fonds (H) 2021 vóór nota van wijziging, de mutaties en de standen ontwerpbegroting 2021 na nota van wijziging meerjarig opgenomen.

Tabel 6 Meerjarige doorwerking verplichtingen BES-fonds (H) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	BES-fonds						
	Stand vóór nota van wijziging	54.989	47.401	35.371	35.372	35.372	35.372
	<i>Pakket voor culturele en creatieve sector</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Tweede Kamerverkiezingen 2021</i>	<i>0</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	54.989	47.725	35.371	35.372	35.372	35.372
	Totaal BES-fonds						
	Stand voor nota van wijziging	54.989	47.401	35.371	35.372	35.372	35.372
	<i>Pakket voor culturele en creatieve sector</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Tweede Kamerverkiezingen 2021</i>	<i>0</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	54.989	47.725	35.371	35.372	35.372	35.372

Tabel 7 Meerjarige doorwerking uitgaven BES-fonds (H) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	BES-fonds						
	Stand vóór nota van wijziging	54.989	47.401	35.371	35.372	35.372	35.372
	<i>Pakket voor culturele en creatieve sector</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Tweede Kamerverkiezingen 2021</i>	<i>0</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	54.989	47.725	35.371	35.372	35.372	35.372
	Totaal BES-fonds						
	Stand voor nota van wijziging	54.989	47.401	35.371	35.372	35.372	35.372
	<i>Pakket voor culturele en creatieve sector</i>	<i>0</i>	<i>300</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	<i>Tweede Kamerverkiezingen 2021</i>	<i>0</i>	<i>24</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	54.989	47.725	35.371	35.372	35.372	35.372

Tabel 8 Meerjarige doorwerking ontvangsten BES-fonds (H) (bedragen x € 1.000)

Art.	Omschrijving	2020	2021	2022	2023	2024	2025
1	BES-fonds						
	Stand vóór nota van wijziging	54.989	47.401	35.371	35.372	35.372	35.372
	<i>Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba</i>	<i>0</i>	<i>324</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	54.989	47.725	35.371	35.372	35.372	35.372
	Totaal BES-fonds						
	Stand voor nota van wijziging	54.989	47.401	35.371	35.372	35.372	35.372
	<i>Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba</i>	<i>0</i>	<i>324</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
	Stand na nota van wijziging	54.989	47.725	35.371	35.372	35.372	35.372

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
K.H. Ollongren